

رام - بیستم ارداد

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیستم مرداد

حدود دو هزار و پانصد سال پیش در چنین روزی، به سال ۴۸۰ پیش از میلاد یک رسته از سپاهیان ایرانی که برای فتح آتن در یونان پیشروی می‌کردند، در تنگه‌ی ترموپولای (ترموپیل) با مقاومت یونانی‌هایی روبرو شدند که به روایتی رهبری‌شان را اسپارتی‌ها بر عهده داشتند. یونانی‌ها تا سه روز کوشیدند راه پیشروی ایرانیان را سد کنند. اما در بیستم مرداد فرماندهی اسپارتی‌شان لئونیداس در جنگ کشته شد و باقی‌گriختند و ایرانیان چنان که قرارشان بود رفتند و آتن را گرفتند. اروپاییان از قرن هجدهم به بعد این درگیری کوچک و نافرجام نظامی را مهم دانسته و لئونیداس را همچون قهرمان مقاومت غربیان در برابر نفوذ شرقیان ستوده‌اند.

لئونیداس در ترموپولای اثر داوید، نقاش دربار ناپلئون

در تاریخ معاصرمان در این روز چند رخداد به نسبت کم اهمیت واقع شده است. روز سه‌شنبه بیستم امرداد ۱۲۸۷ جمعیتی بزرگ از مشروطه‌خواهان تبریز همراه با یک گروه موزیک در مسجد صمصام گرد آمدند و با ستارخان و انجمن آزادی‌خواه حقیقت هم‌قسم شدند و تصمیم گرفتند در برابر کودتای محمدعلی شاه و بسته شدن مجلس مقاومت کنند. ده سال بعد در ۱۲۹۷ بین میرزا کوچک خان و انگلیسها یک موافقتنامه امضاء شد که بر مبنای آن سپاهیان انگلیسی مجاز بودند از گیلان گذشته و به قفقاز دسترسی داشته باشند.

در همین روز به سال ۱۲۹۹ گاندی سخنرانی مشهوری ایراد کرد و در آن اصول اخلاقی فعالیت سیاسی‌اش را بیان کرد، که بر ستایش رنج استوار بود. بخشی از سخنرانی او چنین بود: «رنجی که شعار عشیره‌ی بشر است،... شرط ضروری هستی است. زندگی از مرگ پدید می‌آید. برای آن که گندم بروید باید دانه‌ی بذر نابود شود... هیچگاه کسی بدون عبور از میان آتش رنج بلند نشده است... هیچکس نمی‌تواند از این قاعده بگریزد... ترقی چیزی جز تزکیه‌ی رنج با اجتناب از رنج دادن نیست. هر قدر رنج پاکتر باشد، ترقی والاتر است... ساتیاگراها همان رنج خودآگاه است... من به خود اجازه داده‌ام که قانون کهن فدا کردن خویش یعنی قانون رنج را به ملت هند عرضه کنم...»

دو سال بعد در ایران آشفتگی‌های ناشی از جنگ جهانی اول مشروطه را در خطر فروپاشی قرار داده بود، و تنها نیروی سازمان یافته‌ی وحدت‌بخش و پشتیبان امنیت ارتش رضا خان بود. در ۱۳۰۱ یکی از دوستان و سرداران رضا خان -امان‌الله جهانبانی- که در آن هنگام جوانی بیست و هفت ساله بود پس از دو روز نبرد در قلعه چهریق بر سمیتقو راهزن مشهور گُرد غلبه کرد. شش سال بعد در ۱۳۰۷ آبراهه‌ی پرهزینه‌ای که شهرداری برای انتقال آب از رود کرج و طالقان به تهران کشیده بود گشایش یافت. در ۱۳۲۱ هم پس از سقوط دولت رضا

شاهی و ورود متفقین به کشور کمبود خواربار در ایران ظاهر شده بود که برای چاره کردنش اداره‌ی خواربار کشور تاسیس شد و ریاست‌اش را امان‌الله اردلان بر عهده گرفت. در چنین روزی در سال ۱۳۵۱ درگیری میان

آیت‌الله میلانی و دکتر شریعتی بالا گرفت و به موجب فتوای ایشان رفتن به حسینیه‌ی ارشاد و خواندن کتابهای شریعتی حرام اعلام شد.

در بیستم مرداد سال ۴۹۰ میلادی گت‌ها که زیر فرمان تئودوریک بزرگ و متحدش آلاریک دوم می‌جنگیدند، در نبرد رودخانه‌ی آدا در نزدیکی میلان اودوآکر شاه ایتالیا را شکست دادند. در ۶۳۸ هجری خورشیدی مونگکه خان مغول (تصویر روبرو) که فاتح آسورستان و میانرودان بود و قتل و غارت بسیار کرده بود، به خاطر ابتدا به اسهال شدید درگذشت.

در ۱۲۹۷ در جریان جنگ جهانی اول، نبرد آمین در این روز پایان یافت. این نبرد که چهار روز به درازا

کشید، سپاهیان متحد انگلیسی و آمریکایی و فرانسوی در برابر قوای آلمانی که زیر فرمان مارشال لودندورف می‌جنگیدند صف آراستند و در همین زمان اندک آلمانی‌ها ۲۵ هزار نفر و متفقین ۴۴ هزار نفر تلفات دادند، اما متفقین پیروز شدند پنجاه هزار سرباز آلمانی

را اسیر گرفتند. با این نبرد مرحله‌ی ایستای خندقی جنگ پایان یافت و با ورود خودروهای زرهی جنگ اول جهانی بار دیگر پویایی خود را به دست آورد.

در ۱۳۱۳ اولین گروه از زندانیان به جزیره‌ی آکاتراز وارد شدند. در ۱۳۳۱ ملک حسین بن طلال هاشمی در اردن ادعای سلطنت کرد و به پادشاهی این سرزمین رسید که سلطنت او تا چهل و هفت سال بعد ادامه داشت. هشت سال بعد در ۱۳۳۹ چاد استقلال یافت و در ۱۳۸۲ رضوان حسام‌الدین رهبر جامعه شریعت در بانگکوک بازداشت شد.

رضوان حسام‌الدین

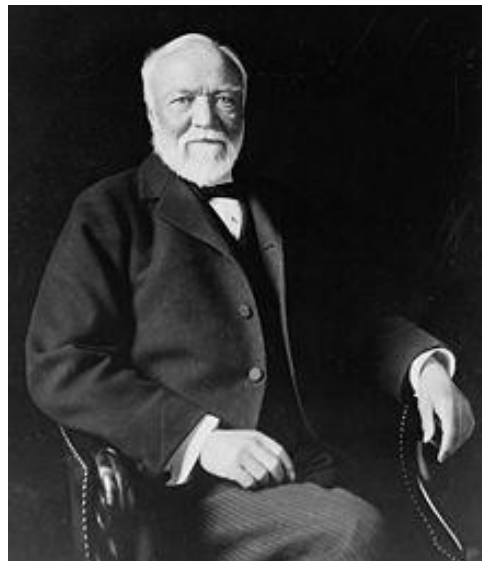
ملک حسین

این روز در ضمن با چند رخداد مربوط به شهرها هم قرین بوده است. در ۱۱۶۵ کاپیتان فرانسیس لایت قرارگاهی نظامی را در مالزی ایجاد کرد که بعدتر به شهر پنانگ تبدیل شد، در ۱۳۴۷ آخرین سفر قطاری بخاری در انگلستان انجام گرفت و در ۱۳۹۱ زلزله‌ی تبریز به مرگ بیش از سیصد تن و زخمی شدن سه هزار تن انجامید.

از میان زادگان این روز می‌توان به پرویز مشرف (۱۳۲۱) و از میان رفتگان می‌توان به آندرو کارنگی صاحب صنایع فولاد و بنیانگذار کارنگی هال (۱۲۹۸) اشاره کرد.

پرویز مشرف

آندرو کارنگی